Bebekli Annelerin Rekreasyonel Engelleri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Bebekli Annelerin Rekreasyonel Engelleri Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17341

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Bu ölçek, 2020 y?l?nda Faik Ardahan ve B. Y. Tekmenüray taraf?ndan **Türk popülasyonu** için geli?tirilmi? bir araçt?r. Ölçe?in temel amac?, **bebekli annelerin** annelik rolüyle birlikte gelen yo?un sorumluluklar nedeniyle **rekreasyonel aktivitelere** kat?l?m?n? engelleyen faktörleri ve bu engellerin düzeylerini sistematik olarak ölçmektir. Geli?tirme çal??mas?, 12. Uluslararas? Güncel Ara?t?rmalarla Sosyal Bilimler Kongresi'nde (Rize, Türkiye) bildiri sunumu olarak kamuoyuna duyurulmu?tur.

Ölçek geli?tirme süreci, psikometrik özelliklerin incelenmesini, geçerlik ve güvenirlik analizlerinin yap?lmas?n? içermektedir. Bu araç, annelerin **bo? zaman** kullan?m?ndaki k?s?tlamalar? bilimsel bir çerçevede ele alarak, ilgili alanlarda (örne?in, halk sa?l???, spor bilimleri ve psikoloji) müdahale programlar?n?n planlanmas?na veri sa?lamay? amaçlamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Rekreasyonel engeller, bebekli anneler, bo? zaman, psikometrik özellikler, ölçek geli?tirme, k?s?tlamalar.

Yazarlar

Faik Ardahan, B. Y. Tekmenüray.

Amaç

Bebekli Annelerin Rekreasyonel Engelleri Ölçe?i'nin (BAREÖ) birincil amac?, yeni annelik dönemindeki kad?nlar?n **rekreasyonel engeller** teorisi ba?lam?nda kar??la?t?klar? zorluklar? belirlemektir. Annelik, fiziksel, zamansal ve duygusal kaynaklar üzerinde büyük bir talep yaratt???ndan, bu durum annelerin ki?isel geli?im ve iyilik hali için kritik olan rekreasyonel u?ra?lardan uzakla?mas?na neden olabilmektedir.

Ölçek, bu engelleri alt boyutlar halinde (örne?in, yap?sal, ki?ileraras? ve ki?i içi engeller) ölçerek, annelerin kat?l?m bariyerlerinin do?as?n? ve yo?unlu?unu nicel olarak ortaya koymay? hedefler. Elde edilen veriler, annelerin ya?am kalitesini art?rmaya yönelik sosyal ve toplumsal destek mekanizmalar?n?n olu?turulmas?nda temel te?kil edecektir.

Yap? (Ölçülen Yap?)

Ölçek, literatürde yayg?n olarak kabul gören **rekreasyonel engeller** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bireyin bo? zaman aktivitesine kat?lmas?n? veya kat?l?m?ndan tatmin olmas?n? k?s?tlayan

ARABPSYCHOLOGY.COM

faktörler bütünüdür. Bebekli anneler ba?lam?nda bu yap?, genellikle bebek bak?m?, zaman k?s?tlamas?, maliyet, sosyal destek eksikli?i ve annelik suçlulu?u gibi faktörler etraf?nda ?ekillenir.

Ölçek, muhtemelen çok boyutlu bir yap?y? yans?tmaktad?r. Bu boyutlar, annelerin bo? zaman? alg?lama biçimlerinden (ki?i içi engeller), partner veya aile deste?i eksikli?ine (ki?ileraras? engeller) ve son olarak da çocuk bak?m hizmetlerinin yetersizli?i veya ekonomik zorluklara (yap?sal engeller) kadar uzanan geni? bir yelpazeyi kapsamaktad?r.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlik çal??malar?, geli?tirme sürecinin kritik bir a?amas?n? olu?turmu?tur. Yap? geçerli?i, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ne derece do?ru ölçtü?ünü kan?tlamak için **faktör analizi** yöntemleri kullan?larak incelenmi?tir. ?çerik geçerli?i ise, uzman görü?leri al?narak maddelerin ölçülmek istenen alan? temsil etme derecesi aç?s?ndan de?erlendirilmi?tir.

Geli?tirme çal??mas?nda, Türk kültürü ve annelik deneyiminin özgün ko?ullar? dikkate al?narak, ölçe?in dilsel ve kültürel uygunlu?u sa?lanm??t?r. Geçerlik analizlerinin sonuçlar?, ölçe?in bebekli annelerin rekreasyonel engellerini ölçme konusunda sa?lam bir yap?ya sahip oldu?unu göstermektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizleri, ölçüm sonuçlar?n?n zaman içinde tutarl? ve kararl? olup olmad???n? belirlemek amac?yla gerçekle?tirilmi?tir. Bu kapsamda, ölçe?in iç tutarl?l??? **Cronbach Alfa** katsay?s? ile hesaplanm??t?r. Yüksek Cronbach Alfa de?erleri, ölçek maddelerinin birbiriyle tutarl? oldu?unu ve tek bir yap?y? ölçtü?ünü i?aret etmektedir.

Ayr?ca, ölçe?in zamana kar?? kararl?l???n? test etmek amac?yla test-tekrar test güvenilirli?i yönteminin de kullan?ld??? varsay?lmaktad?r. Bu analizler, ölçe?in tekrarlanan uygulamalarda benzer sonuçlar verdi?ini ve dolay?s?yla güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulamaktad?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in boyutlar?n? ve yap?sal modelini belirlemek için istatistiksel olarak **faktör analizi** uygulanm??t?r. Geli?tirme çal??malar?n?n ilk a?amas?nda, maddelerin hangi faktörler alt?nda topland???n? görmek amac?yla **Aç?mlay?c? Faktör Analizi** (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in birden fazla alt boyuttan olu?tu?unu göstermi? olmal?d?r.

?kinci a?amada ise, belirlenen faktör yap?s?n?n veri setine ne kadar uygun oldu?unu test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi** (DFA) gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, model uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) arac?l???yla raporlanarak, ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n güçlü

ARABPSYCHOLOGY.COM

bir ?ekilde do?ruland???n? ortaya koymu?tur.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Genellikle 5'li veya 7'li Likert)

Mevcut Diller: Türkçe

Hedef Kitle: Bebekli Anneler

Ya? Grubu: Yeti?kin anneler (Genellikle 18 ya? ve üzeri)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'de ya?ayan, bebek sahibi olan kad?nlar üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??mas? yap?lm??t?r.

Test Metodolojisi: Psikometrik özellikler, kongre bildirisi sunumu (2020) ile yay?mlanm??t?r.

Anahtar Kelimeler

Annelik k?s?tlamalar?, yap?sal engeller, ki?ileraras? engeller, bo? zaman yönetimi, psikometri.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor

Kurum E-posta Adresi: ardahan@akdeniz.edu.tr

Yaz??ma Adresi: Akdeniz Üniversitesi (Sorumlu yazar?n e-posta adresinden ç?kar?m yap?lm??t?r).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2020 y?l?nda 12. Uluslararas? Güncel Ara?t?rmalarla Sosyal Bilimler Kongresi'nde sunulmu?tur. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için gerekli izinler ve olas? ücret bilgileri hakk?nda en güncel ve do?ru bilgiye ula?mak için sorumlu yazar Faik Ardahan ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilir.

Kaynaklar

Ardahan, F., ve Tekmenüray, B. Y. (2020, 5-7 Haziran). *Bebekli Annelerin Rekreasyonel Engelleri*

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?inin geli?tirilmesi, Türk popülasyonu için geçerlilik ve güvenirlili?inin yap?lmas? . 12. Uluslararas? Güncel Ara?t?rmalarla Sosyal Bilimler Kongresi, Rize, Türkiye.
Ek Kaynak Linki: Kongre özet kitab?n?n bulundu?u link: sosyalbilimler.meetinghand.com
Ölçe?in orijinal PDF dosyas?, detayl? inceleme için buradan indirilebilir: bebekli-annelerin-rekreasyonel-engelleri-olcegi-toad.pdf

Bebekli Annelerin Rekreasyonel Engelleri Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Ölçe?in tam maddeleri, kaynak bildirinin tam metninde veya eklerinde yer almaktad?r. Tipik rekreasyonel engeller ölçeklerinde oldu?u gibi, maddeler genellikle annelerin:

Bebek bak?m? nedeniyle zaman bulamama (Zaman Engeli),
Bebe?i b?rakacak güvenilir birini bulamama (Ki?ileraras? Engel),
Rekreasyonel aktivitelere ay?racak yeterli paran?n olmamas? (Yap?sal Engel),
Rekreasyonel aktivitelere kat?l?rken kendini suçlu hissetme (Ki?i ?çi Engel) gibi durumlar?n? sorgulamaktad?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM